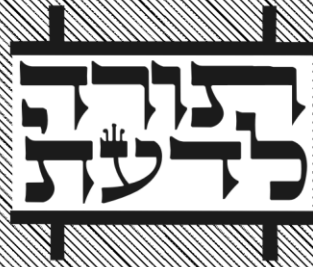

N.Y.C. TIME
זמן הדלקת נרות - 4:46
סוף זמני ק"ש - 9:04
9:40 -
סוף זמן תפלה - 10:30
דף היומי לש"ק: סנהדרין ל"ט

בס"ד, עש"ק פ' וארא - שבת מברכים שבט - שנת תשפ"ה לפ"ק

פרשת וארא

ויש להבין - למה מנע המלאך את נבוכדנצר מלומר שירה כדי שלא לגנות את שירי דוד המלך בתהלים, ולמה לא מנע את הצפרדע מלומר שירה?

[מעניין] הוא שעיקר שירת הצפרדע היא: "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד", ושירת נבוכדנצר כמו שהוזכרה בפ' חלק היתה: "מלכותי מלכות עלם, ושלטנה עם דר ודר" (דניאל ג:ג), שהיא דומה לשבח שבשירת הצפרדע].

ברוך צחות אפשר לומר דהכל אוהבים מי שמקצר בדיבורו. [בדרך הלצה אומרים העולם: "ויאמר לקוצרים" - אלו שמקצרים את דבריהם כשדורשים ונואמים - "ה' עמכם" (רות ב:ד). ויש אומרים בדרך צחות שלכן זכה רבי יהודה ברבי אילעי להיות ראש המדברים בכל מקום (עיין שבת לג:). מפני שר' יהודה בר אילעי הוא רבי יהודה בהגדה של פסח שלקח את התיבות של עשרת המכות וקיצר אותן לדצ"ך עד"ש באח"ב. מי שמקצר עשר תיבות לג' תיבות מזמינים אותו להיות 'ראש המדברים בכל מקום'].

ולפ"ז יש לומר ששירת הצפרדע שהיו לה שלושת אלפים משל - למרות שהיתה חשובה עד מאד, מ"מ מחמת אריכותה אין בכוחה לגנות שירי דוד בספר תהלים.

אמנם, שבחו של נבוכדנצר שהי' בקיצור נמרץ - ומבואר במדרש תהלים (ס"ה אות י', וכע"ז מובא בויקרא רבה פי"ג): כל מה שפירש דוד בספר תהלים, כלל אותו רשע בפסוק אחד (עיי"ש שמואל פסוק אחר מספר דניאל) - אותו שבח הי' בכוחו לגנות שירי דוד המלך בס' תהלים, ולכן סטרו המלאך על פיו.

ברוך אחר יש לומר שפעולה גדולה ונשגבה שאינה תדירה אלא חד-פעמית אינה חשובה כל כך. יש מפרשים שמשום הכי בכה רבי על אלו שחיו כל ימיהם חיים של תאוה ורשעות ולבסוף היתה להם התעוררות ומתו מתוך תשובה, ואמר רבי "יש קונה עולמו בשעה אחת" (ע"ז י:). פעולה תמידית שנמשכת זמן מרובה - היא חשובה יותר בעיני ה'.

ומשום הכי כאשר נתעורר נבוכדנצר פעם אחת לאחר שניצולו חנני' מישאל ועזרי' מתוך כבשן האש ולאחר שהחי' יחזקאל את המתים, בא מלאך וסטרו על פיו - להראות שהשבחים והשירות שאמר דוד המלך מידי יום ביומו ובכל מצב - לא רק כשישב על כסא מלכותו בשלום ובשלחה, אלא גם כשברח מפני שאול ומפני אבשלום - הם הם החביבים לפני הקב"ה. אמנם, הצפרדע שאמר שירות ומשלים כל ימי חייו לא מנע אותו המלאך מלאומרם, מפני שאמר אותם בתמידות.

מסופר, שכאשר שמע הנצי"ב זצ"ל מוואלאזין שהיו אומרים שזכה לגדולה בתורה מפני שבצעירותו למד עשרים שעות ביום,

"והוצאתי וגו' והצלתי וגו' וגאלתי וגו' ולקחתי" (וי:). מכאן אמרו בגמ' (פסחים קט:): לא יפחות בליל פסח מארבע כוסות, כנגד ד' לשונות של גאולה. והקשו שם, היכי תיקנו רבנן מידי דאתא בה לידי סכנה, שיש בו זוגות. ותירצו: רבא אמר, כוס של ברכה מצטרף לטובה ואינו מצטרף לרעה. ופירש"י, כוס של ברהמ"ז [שהוא אחד מד' כוסות]. נמצא שיש רק ג' כוסות.

וצ"ע, הרי העיקר הוי לגמ' לתרץ שכוס של ברכה אינו מצטרף לרעה, ומאי הוצרך לומר שמצטרף לטובה.

בספר פניני קדם מובא מהג"ר יצחק לנדא סג"ל, אב"ד דק"ק אפטא: אלא שלמעשה הרי יתכן שאם שותה כוס בלא הסיבה, שצריך לחזור ולשתות כוס אחר. וא"כ באופן זה שכוס ברהמ"ז אינו מצטרף, וא"כ שוב הוי זוגות, שיש כאן ארבעה כוסות. ולכן קאמר כוס של ברכה מצטרף לטובה, והיינו היכא שטעה ושתה בלא הסיבה, ומוכרח לשתות כוס אחר, מצטרף כוס של ברכה לטובה והוי חמש ולא זוגות.

"הן בני ישראל לא שמעו אלי ואיך ישמעני פרעה ואני ערל שפתיים" (וי:יב). בספר פנינים יקרים מובא: בש"צ בשם הגאון משפ"ט ווקא ז"ל [מבואר] דאיתא במדרש, דלכך ברח יונה תרשישה, כי ירא ואמר דעכו"ם קרובים לתשובה, ואם ישוּבו בני ניונה וישמעו לדברי, אז יהי' הקטרוג על ישראל, שהמה לא שמעו לקול נביאים.

ווי"ש "הן בני ישראל לא שמעו אלי", וא"כ איך יהי' באם ישמעני פרעה, ואז אהי' אני ערל שפתיים, שלא יהי' לי עוד שום פתחון פה ללמד זכות על ישראל.

"הנה אנכי נוגף את כל גבולך בצפרדעים" (ז:ז). בהקדמה לפרק שירה (מובא בילקוט שמעוני סוף ספר תהלים) איתא: אמרו על דוד המלך, בשעה שסיים ספר תהלים זחה דעתו עליו, אמר לפניו רבונו של עולם, כלום יש דבר שאמר שירה כמותי, נודמנה צפרדע אחת אמר לו, אל תזוח דעתך עליך שאני אומרת שירה יותר ממך, ועל כל שירה ושירה שאני אומרת אני ממשילה עליה שלשת אלפים משל שנאמר "וידבר שלשת אלפים משל ויהי שירו חמשה ואלף" (מ"ב ה:יב).

בפ' חלק (סנהדרין צב:) מסופר שלאחר שיצאו חנני' מישאל ועזרי' מתוך כבשן האש, והחי' יחזקאל את העצמות בבקעת דורא פתח נבוכדנצר ושיבח את הקב"ה, ומבואר שם שאלמלא בא מלאך וסטרו [הכהו באחורי ידו של המלאך] על פיו, ביקש לגנות כל שירות ותשבחות שאמר דוד בספר תהלים (עיין ברש"י וברש"ש שם).

אמר שאין זה אמת. האמת הוא שלמד "רק" - לכל הפחות - ט"ז שעות ביום, אבל נהג כן משך שלשים שנה רצופות - בכל יום ויום - טרדות, שבתות וימים טובים, יום הכיפורים ותשעה באב, וע"י התמדה זו זכה לגדולה.

החזון איש זצ"ל הי' אומר שרוב רובן של העילויים בישיבות לא נצמח מהם מאומה. רוב הגדולים זכו לעלות בתורה רק ע"י יגיעה עצומה והתמדה גדולה יום אחר יום, ושנה אחר שנה. רק בדרך זה זוכים לכתרה של תורה.

"כי בפעם הזאת אני שולח את כל מגפותי וגו'" (ט:יד). בס' פנינים משלח הגר"א איתא: יש שלשה לגיונות של הקב"ה שנפרע בהם מעוברי רצונו, והן: אש, רוח ומים. בסדום נפרע באש, במבול במים, ודור הפלגה ברוח, להפיצם על פני כל הארץ. ואילו במצרים בשלשתם - דם וצפרדע במים, ארבה ברוח [כמו שנא' "וה' נהג רוח קדים וגו'" (י:ג)], ושחין באש [כמו שנא' "קחו לכם מלא חפניכם פיה כבשן וגו'" (ט:ח)]. ואילו בברד היו שלשתם יחד - הוא עצמו מים, "ואש מתלקחת בתוך הברד", "וייהי קולות וגו'" - הוא ברוח. זהו שאמר כאן במכת ברד "אני שולח את כל מגפותי" (ביאור הגר"א לישעי' ד:ח).

בענין ברכת "שהכל נהיה בדברו" - אם יש לנקד הי"ו"ד שבתבית נהיה' בסגול [נהיה'] או בקמץ [נהיה']

הנה בפ' כיצד מברכין (ברכות לח). נחלקו תנאים אם יש לברך על הפת "המוציא [לחם מן הארץ]" או "מוציא". ובגמ' מבואר ב"מוציא" כולי עלמא לא פליגי דאפיק משמע [פירש"י]: שהוציא כבר והא ודאי ברכה הגונה דלשעבר בעינן, שהרי כבר הוציא הלחם הזה מן הארץ, שהוא בא ליהנות הימנו, דכתיב: "קל מוציאם ממצרים" (במדבר כג:כב). [ופירש"י: וכשנאמרה פרשת בלעם כבר יצא]. כי פליגי ב"המוציא". רבנן סברי, "המוציא" דאפיק [שהוציא כבר], דכתיב: "המוציא לכם מים מצור החלמיש" (דברים ט:ט) [וכבר הוציא]. ורבי נחמי' סבר "המוציא" דמפיק משמע, שנאמר "המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים" (שמות ו:ו): [שעתיד להוציא דכתיב: "המוציא אתכם", וכשנאמר פסוק זה למשה עדיין לא יצאו. ו"המוציא לך מים" - עדיין הי' מוציא כל ימי היותם במדבר] וכו' עיי"ש.

והנה בנוגע לברכת "שהכל נהיה בדברו" יש חילוק בין "נהי" עם קמץ שהוא לשון עבר, ובין "נהי" עם סגול שהוא לשון הווה ולשון בינוני. המג"א (סי' ר"ד ס"ק י"ד) כותב: כתוב בחכמת מנוח (ברכות לח). שיש לברך "שהכל נהי" בסגול תחת הי"ו"ד, שהוא לשון בינוני ולא בקמץ שהוא לשון עבר, דרוב הברכות נתקנו בלשון בינוני ויש לילך אחר הרוב, עכ"ל. עיין מה שכתבתי סי' קס"ז (סק"ח).

והנה באו"ח סי' קס"ז (סע' ב') איתא: יברך המוציא לחם מן הארץ, ובמג"א (סק"ח) איתא: מה שכתב הרב ב"י דיש גירסות חלוקות צריך עיון, דהא בהדיא אמרינן [ברכות] סוף דף נ"ב דבעינן לברוכי על מה שעבר וכן הוא בעירובין (ט) וכו'. ומהאי טעמא יברך "נהי בדברו" בקמץ תחת הי"ו"ד. [פי' המחצית השקל: "ר"ל, מהאי טעמא שהוכיח דבעינן לשעבר י"ל נהי' בקמץ תחת הי"ו"ד, דג"כ פירושו לשעבר], ובחכמת מנוח כתב לברך נהי' בסגול משום דכל הברכות הם לשון בינוני כמו "בורא". אבל בגמ' איתא בהדיא דבורא לשעבר משמע [והוא היפך מדברי החכמת מנוח] מ"מ אמרינן "בורא" לישנא דקרא [פי' המחצה]: כיון דבעינן למימר לשעבר, ו"ברא" הוא לכולי עלמא לשעבר

ו"בורא" אינו מבורר כל כך שהוא לשעבר, דהא פליגי בזה רבה ורב יוסף וכו' טפי הוי לי' לתקן לומר "ברא מאורי האש". לזה כתב משום דבורא לישנא דקרא, ועדיף לתפוס לישנא דקרא. וכ"כ בשלטי גבורים סוף פ"ו דתיבת נהי' הוי לשעבר, וכ"כ בכנסת הגדולה סי' ר"ב.

ועיין במחצית השקל דאע"ג דראיית החכמת מנוח ליתא, אבל הדין י"ל שהוא אמת. וכן משמע במג"א לקמן (סי' ר"ד ס"ק י"ד) שכתב וז"ל: כתב בחכמת מנוח שי"ל שהכל נהי' בסגול כו' עיין מה שכתבתי סי' קפ"ז סק"ח. משמע שתפס עיקר דברי חכמת מנוח. וכן בתשובת מעיל צדקה (סי' מ"ב) הסכים לברך כל הברכות בלשון בינוני. וכתב דמהאי טעמא יש לומר נהי' בסגול, אלא שסיים וז"ל: אבל שמעתי כי גם נהי' בקמץ פירושו בינוני. אדרבה, בסגול הוא לשון בקשה כמו: ונהי' אנחנו וצאצאינו כו', ויש לחלק, עכ"ל.

לפי המחצית השקל, המג"א נוטה לדעת החכמת מנוח דיש לומר נהי' בסגול. אמנם, עיין בהגהות החת"ס (סי' ר"ד מג"א סק"ד ד"ה עיין מה שכתבתי סי' קס"ז) שכתב: נ"ב ר"ל שם הסכים [המג"א] להסוברים לומר נהי' בקמץ, וכן הוא הסכמת שאילת יעב"ץ (ח"א סי' ק"ד) וכ"כ בסידור שלו. וכן שמעתי מאמו"ר הגאון [הרב נתן אדלער] זצ"ל, עכ"ל.

במעשה רב להגר"א (סי' ע"ו) איתא: שהכל נהי' הי"ו"ד בסגול [בליקוטי הגר"א איתא: שהכל נהי' בסגול תחת הי"ו"ד לשון בינוני, וכ"כ בחכמת מנוח].

וכן כתב החיי אדם (כלל מ"ט סי' א'), וכן מובא שהסטיפילר זצ"ל בירך בסגול [אורחות רבינו ח"א עמ' פ"ז].

בספר בית קטן (סוסי' כ"ט) כתוב: ויש לבאר שיטת הסוברים שהוא בסגול ע"פ דברי הנפש החיים בשער ג', וכן הבית הלוי עה"פ "ויכל אלקים" דס"ל דבכל רגע הקב"ה חוזר ובורא יש מאין, עיי"ש.

והנה הגאון יעב"ץ במור וקציעה (או"ח סי' קס"ז) כתב: ותמהתי מאד על מה שכתבו בשם חכמת מנוח דצריכים לומר נהי' בסגול משום דכל הברכות הם בלשון בינוני כמו בורא, עכ"ד. ולא חש לקמחיה, אטו כוליהו בחדא מחיתא מחיתניהו, האיכא טובא בלשון עבר, כמו אשר ברא ששון, ואשר יצר את האדם בחכמה, ואשר יצר את האדם בצלמו, ודכוותיהו סגיא, וברכת שהכל נמי משמע דאלשעבר נתקנה, כמ"ש בש"ג וכ"ה, והדין עמהם ודאי, כיון שהיא ברכה כוללת לכל המציאות, ואיך יתכן לומר שהכל נתהווה ונעשה עכשיו בדברו, והלא העולם בכללו כבר עשוי מששת ימי בראשית, ואינו מקבל הווייתו עתה להווה [אף שאנו אומרים המחדש בטובו בכל יום מעשה בראשית, הוא דבר אחר, שהרי אין אומרים העושה או מהווה בכל יום מעשה בראשית, וזה ברור שאינו דומה] על כן אין ספק שצ"ל נהי' בקמץ, שהוא נפעל עבר. ועוד צ"ל כן, שלא יתחלף בעתיד הקל לרבים מדברים בעדם, כמו ונהיה טובים.

ועיי"ש באריכות דבריו, ולבסוף מסיק: אבל הוא עבר בלי ספק, ואין לזוז ממנו [לומר ונהי' עם קמץ] וכו' וכך היתה שומה בפי אב [החכם צבי] השלום עליו, עכ"ל.

בספר בירור הלכה (או"ח ח"ב סוסי' ר"ד) מאריך בענין הנוכחי, ומסיק: סוף דבר ניקוד "נהי" בקמץ או בסגול אין לו הכרע לא בראשונים ולא באחרונים, ודעביד כמר עביד, ודעביד כמר עביד, עכ"ל.

בספר הערות רבינו הגרי"ש אלישיב (ברכות לח): איתא: ולענין ברכת שהכל נחלקו אם לברך "נהי" בקמץ או בסגול.

בוה, ומסיק דלשון בינוני [אמנם] עדיף לברך בו, אבל שמעתי כי גם נהיה בקמ"ץ [יש ש]פירושו בינוני, ואדרבה בסגול [מובנו לעתיד ו]הוא מלשון בקשה, וכמו [בברכת התורה] "ונהיה [בסגול] אנחנו וצאצאינו" וכו', עכ"ל.

ואכן במקרא יש כמה מקומות נהיה בקמץ דאפשר להבינם גם על בינוני, וגם כמו הכתוב "כי היום ה' נראה [בקמץ] אליכם" (ויקרא ט:ד), וברור דמובנו שם הוא על בינוני, וניתן ללמוד דתיבת 'נראה' בקמ"ץ הינו במקביל לתיבת 'נהיה' בקמ"ץ. וכן הכתוב "ונהיה נהי נהיה" בקמץ (מיכה ב:ד) דמובנו הינו על בינוני, ואף דתיבת 'נהיה' דשם הינו על מובן אחר, עם זאת ניתן ללמוד זה מזה בגין דהם באותו משקל הניקוד. ויש לציין דעל אף דכמה גדולי מפרשי השו"ע הרבו לדון בוה, עם זאת במשנ"ב לא הזכיר מזה כלל, וכן בחזו"א וגם בהנהגות החזו"א שהרבו לכתוב על הנהגותיו, לא נזכר מזה כלום, ויש עוד הרבה אריכות דברים בנידון זה, ולכה"מ [ולא כאן המקום] ודו"ק.

ורבו הטוענים על המברכים בקמץ כיון שמשמע מכך לשון עבר בלבד, ולכך צ"ל בסגול דמשמע מיניה גם לשון עבר וגם לשון הווה. וכן הובא במעשה רב שנהג הגר"א לאומרו בסגול"ל.

ובספר מאיר עוז (ח"ז עמ' שפ"ו) מובא שגם דעת הגר"ח קניבסקי שליט"א לומר 'נהיה' בסגול.

ועיין בספר לב מפרשי התלמוד (ברכות ח"ב עמ' צ') שכותב: והנה מש"כ החכ"מ והגר"א והחיי"א בפשיטות דנהיה בסגול הוא לשון בינוני, הדבר צ"ע, דבמקרא בכל מקום שנזכר המילה 'נהיה' בסגול המובן שם הינו לשון עתיד, ובקונקורדנציה מצויין חמש מקומות דישנם בתנ"ך המילה נהיה בסגול, ובכולם המובן שם הינו לעתיד, ואמנם כך הוא לפי כללי הדקדוק, דתיבת נהיה בסגול הינו מבנין נפעל, והינו מקביל לתיבת יהיה דמבנין קל. ושניהם ע"פ הדקדוק הינם לעתיד. ובשע"ת סי' ר"ד סק"ח הביא, וז"ל: ועיין במעיל צדקה סי' מ"ב האריך

לז"נ מורי ורבי הגאון הרב אברהם יעקב בן הרב מאיר הכהן פאם זצ"ל - נפ' כ"ח מנחם אב תשס"א
לז"נ ר' בנימין בן הרב ר' מרדכי ז"ל שור
לז"נ מרת עטא שרה בת ר' בנימין ע"ה - נפ' כ"ג אדר א' תשס"ח

PARSHAS VA'EIRA
© COPYRIGHT 2025
BY RABBI MATIS BLUM Z"L

נדב בן דבורה לרפ"ש
רוחמה ליבא בת רבקה לרפ"ש
צביה חיה בת לאה ברעניא לרפ"ש
לז"נ פעסא רחל בת דבורה

"ומשה בן שמונים שנה ואהרן בן שלש ושמונים שנה כדברם אל
פרעה" (ז: ז)

"And Moshe was 80 years old, and Aharon was 83, when they spoke to Paroh."

Hagaon Rav Moshe Shternbuch shlita, notes that Moshe had said, "The days of our years are seventy years, and if one has great strength - eighty years" (Tehillim 90). Yet, at the ripe old age of 80 and 83 respectively, Moshe and Aharon undertook the greatest challenge and responsibility in history: to serve as G-d's emissaries to redeem Bnei Yisroel, give them the Torah, and lead them for forty years in the wilderness.

In secular societies, age is scorned, and when people grow older they retire [or are retired] from their positions, and most certainly are not appointed to other responsible positions. However, in regard to Torah sages, the older they grow, the more peace of mind and clarity of thought they acquire. It is for this reason that throughout history, the elders have been the leaders of Klal Yisroel.

"ויאמר אליו משה כצאתי את העיר אפרוש את כפי אל ה' וגו' ואתה
ועבדיך ידעתי כי טרם תיראון מפני ה' אלקים" (ט: כט-ל)

"And Moshe said to him [Paroh], 'When I leave the city I will spread out my hands to Hashem ... And you and your servants - I know that you do not yet fear Hashem ...'"

Rashi explains that Moshe did not pray in the city because it was filled with idols.

The *Ya'alas Chein* observes that the Halacha is that an *Akum* can nullify his own *Avoda Zora*, and since Paroh had stated, "Hashem is righteous and I and my nation are wicked", it would appear as though he had renounced his idols, and therefore, it would be permissible for Moshe to pray even in the city.

It was for this reason that Moshe stated, "I know that you and your servants do not yet fear Hashem." This being the case, you have not sincerely renounced your allegiance to your idols, and therefore it is forbidden for me to pray within the confines of the city.

HALACHIC DISCUSSIONS

(not to be relied upon for Halacha L'Ma'aseh)

The Sefer, *Be'eir Chaim* on the Rambam (II:38) questions whether one who is about to be killed *Al Kiddush Hashem* should recite a *Shehechianu* on the Mitzvah.

He suggests that since one must be prepared to give his life *Al Kiddush Hashem* every day when he recites Krias Shema, and his intentions are considered as though he actually fulfilled the Mitzva on a daily basis, therefore it is not considered a Mitzva that comes *מזמן לזמן* and he does not recite *Shehechianu*.

This could be similar to the fact that we do not recite a *Shehechianu* on reciting the *Hagadah Shel Pesach* since we think about the story and miracles of *Yetzias Mitzrayim* on a daily basis when we recite Krias Shema..

QUESTIONS OF THE WEEK

- 1) What was the only way that the Egyptians could obtain water that was not transformed into blood during the plague of blood?
- 2) Which item that was involved with a number of the *Makos* was growing in Yisro's garden?
- 3) What did a *Tzfardei'a* tell Dovid Hamelech when he completed writing *Sefer Tehillim*?
- 4) What is the Halachic definition of *Dever* [a plague that kills people]?
- 5) When Moshe and Aharon came to Paroh, in which language did they speak to him?
- 6) How was Moshe punished for not accepting the mantle of leadership until the end of seven days?
- 7) What does a *Revi'is* of blood have to do with *Yetzias Mitzrayim*?
- 8) Where is Aharon mentioned before Moshe in the same Posuk?
- 9) In addition to the *Chartumei Paroh*, who else threw down their staffs which became serpents?

ANSWERS

- 1) The only way that the Egyptians could obtain water during the plague of blood was by purchasing it from Bnei Yisroel (ibid. 9:10).
- 2) According to Pirkei D'Rebbi Eliezer (40), the staff of Adam Harishon which was passed down to the Avos and then to Yoseif was planted in Yisro's garden after Yoseif's death. No one could remove it from there until Moshe came and uprooted it. This was the staff with which he performed many of the Makos.
- 3) When Dovid Hamelech completed *Sefer Tehillim* he was very proud of the accomplishment. A *Tzfardei'a* met him and told him: "Do not be too proud, for I sing greater songs of praise to Hashem, and I offer 3,000 parables for each song" (Yalkut Shimoni, Tehillim 150).
- 4) The Halachic definition of *Dever* [in regard to a requirement to proclaim a fast in a city] is, when in a city of 500 people, three people die on three consecutive days [one person each day]. This ratio applies to larger cities as well (see Ta'anis 19-22; Orach Chaim 576:1-3).
- 5) Moshe spoke in *Loshon Hakodesh* while Aharon spoke in Egyptian (Mechilta D'Rashbi 6:2).
- 6) According to the Rokei'ach (6:6), he was punished by not being allowed to enter the Land of the Seven Nations, by dying on the seventh day of Adar, and by being buried in the portion of Gad who was the seventh *Sheivet*.
- 7) The Mechilta (in the beginning of Va'eira) states that Hashem said that in the merit of the *Revi'is* of blood of Yitzchok that went on the *Mizbei'ach* at the time of the *Akeida*, Hashem took his descendants out of Egypt.
- 8) In Shmos 6:26 (see Tosefta, end of Kreisus).
- 9) Four and five-year-old Egyptian girls as well as the wife of Paroh (see Shmos Rabba 9:6, Drashos ibn Sho'iv, cited in Torah Sheleima 7:11 #44).

NOW AVAILABLE

The sefer **נר מתתיהו** is available for purchase:

- in seforim stores
- via shipping by emailing torahlodaas@gmail.com
- by picking up in Monsey, Queens, or Lakewood.
Please be in touch via email.

The sefer **מצא טוב** on **שמחות** and the set of Torah Lodaas volumes 1-5 are available for purchase. Email to purchase.

Due to many practical considerations, Torah Lodaas is only available through e-mail. Anyone who wishes to dedicate an issue or receive Torah Lodaas is asked to send his name and e-mail address to: TorahLodaas@gmail.com

*The material for this issue has been reprinted
from previous years*